

היא כמחתה שניה של כל יום, נמצא, שלדברי הכל, היתה מחתה זו שלושה קבין, חוץ מלדעת רבי ישמעאל בנו של רבי יוסי הגלילי לפי דברי רב חסדא, שהשיעור הוא שני קבין.

ג. משקל המחתה ועובי הדפנות.

בכל יום היתה המחתה כבידה, כי היו דפנותיה עבים.

וביום הכפורים היתה המחתה קלה כי היו דפנותיה דקים, ועשו זאת, כדי שלא להכביד על כהן גדול.

ד. אורך הידית.

בכל יום היתה הידית של המחתה קצרה.

וביום הכפורים היתה הידית של המחתה ארוכה, כדי שיתן ידו למטה מזרועו, ותהא זרועו מסייעתו.

ה. ניאשתיק.

בכל יום לא היה למחנתה ניאשתיק [=טבעת בראשה, שמקשקש ומשמיע קול^א].

וביום הכפורים היה לה ניאשתיק, לקיים מה שנאמר, "וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֹאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ" (שמות כ"ח ל"ה).

החילוק הזה אינו נזכר במשנתנו, והוא מדברי בן הסגן בברייתא.

ו. מאיזה זהב היתה נעשית.

מחתה של כל יום היתה מזהב ירוק.

ומחתה של יום הכפורים היתה מזהב אדום, ועל שם שהוא דומה לדם הפרים, נקרא זהב פְּרָזִים, כמו בכתוב "וַיִּצְצֵף אֶת הַפְּזִית אֲבָן יְקָרָה לְתַפְאֶרֶת יְהוָה וְזָהָב פְּרָזִים" (דה"י ב' ג' ו').

^א כן פירש רש"י, טבעת להשמיע קול, כדכתיב, "ונשמע קולו בבואו אל הקודש". ובירושלמי גרסינן, נרתק שלא יכווה. ונראה לריב"א, כעין נרתק של עור היה עשוי סביב ידה של מחתה לאחוז בה, שלא יכווה, משום דכל כלי מתכות חס מקצתו חס כולו, ולפיכך היה צריך היום נרתק יותר מבשאר ימים, לפי שהיו הגחלים שוהים במחתה זמן מרובה, עד שהיתה חמה הרבה, ושוב מוציא אותה, שהיא אחת מהעבודות הוצאת כף ומחתה. ופריך בירושלמי, ואינו חוצץ, ומשני קובעו במסמר, כלומר על ידי מסמרין היה נקבע אותו נרתק לבית יד, שיהא בטל, ויחשב כגוף המחנתה. [תוס']